

Tampereen Laskuvarjokerho ry Hyppytoiminnanohje

YLEISTÄ

Tämä ohje on hyväksytty Tampereen laskuvarjokerhon käyttöön johtokunnan kokouksessa 11.9.2014, päivitetty 7.4.2015 (koneen kuormaus ja konekohtaiset toimintaohjeet).

Hyppytoiminnassa noudatetaan Liikenteen turvallisuusviraston (TraFi), Suomen Ilmailuliiton ja Tampereen laskuvarjokerhon määräyksiä ja ohjeita. Rikkomuksista rangaistaan välittömästi tai jälkikäteen turvallisuuspäällikön, hyppymestareiden tai johtokunnan toimesta. Rangaistuksena voidaan käyttää esimerkiksi määrätyn ajaksi asetettua hyppykieltoa. Vakavat rikkeet käsittelee aina myös johtokunta.

Kerhon jäsenten varusteet ja asiakirjat tarkistetaan vuosittain ennen kauden ensimmäistä hyppyä tehtävän waiverin täytön yhteydessä ja tarvittaessa pistokokein. Vierailijien hyppääjien waiverin, varusteet ja asiakirjat tarkistaa vähintään B-lisenssin omaava kerhon jäsen. Henkilöllisyystodistus, varjokirjat ja hyppypäiväkirja on hyppymestarin, turvallisuuspäällikön tai toiminnasta vastuuta ottavien kokeneiden hyppääjien niitä pyytäessä oltava aina esittää.

Käytännön hyppytoiminnasta voivat velvoittavia määräyksiä antaa turvallisuuspäällikkö, hyppymestarit, vapaapudotuskouluttajat ja johtokunnan jäsenet. Mikäli edellä mainittuja ei ole paikalla, vastuu toiminnasta kokonaisuudessaan ja oikeus antaa velvoittavia määräyksiä on kokeneimmilla hyppääjillä. Hyppyaluston osalta sama oikeus on kalustohenkilöillä.

Toiminnasta Pirkkalassa ja hypättäessä Rosendahlin rantaan on erillinen ohje.

LASKEUTUMISALUEET

Laskeutumisalueet on esitetty liitteessä 1. Laskeuduttaessa ns. ylämaalille suoritetaan finaali aina kiitotien 15-33 suuntaisesti ja loppukuviot pääsääntöisesti lännestä metsän puolelta. Laskeuduttaessa ns. alamaalille on finaali vastatuuleen. Pokanvanhin ohjeistaa loppukuvioiden ja finaalin suunnan. Ohjeistuksen puuttuessa suoritetaan ylämaalille loppukuviot lännestä metsän päältä ja alamaalille vasen kuvio. Myös alakkiitotien eteläpuolta voidaan käyttää maalialueena, mikäli se olosuhteiden vuoksi on turvallisin ja sopivin. Loppukuviot alakkiitotien varteen suoritetaan etelän puolelta.

Kiitotien 15-33 itäpuolelle (kiitotien ja hotellin väliin) ei saa laskeutua. Jos laskeudut kiitotielle, rullaustielle tai niiden välittömään läheisyyteen poistu ripeästi sivuun.

TOIMINTAOHJEET HYPYILLÄ

Jokaisen hyppääjän tulee hypylle lähtiessään olla selvillä säätilanteesta (ala- ja ylätuulet, pilvitilanne, turbulenttisuus, muut seikat) ja niiden vaikutuksesta hyppäämiseen. Jokainen hyppääjä on vastuussa siitä, että hänellä on tiedossa muun pokan kanssa yhtenevät tiedot hyppylinjasta, UH-paikasta ja laskeutumiskuviosta.

Pokanvanhimmasta noudatetaan *SIL ry:n Laskuvarjohyppääjän toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset* määräysten (liite 3) lisäksi seuraavaa:

Pokanvanhin merkitään pokalistaan merkinnällä (PV). Pokanvanhimmalla tulee olla keskusteluyhteys pilotin kanssa lennon aikana. SIL-ohjeen määräysten lisäksi pokanvanhin vastaa maahenkilön ohjeistamisesta, ja ohjeistaa pokansa UH-linjan ja UH-paikan, loppukuvioiden ja finaalin osalta. Hyppäämisen kieltämisen lisäksi pokanvanhin voi antaa muitakin turvallisuuteen liittyviä velvoittavia määräyksiä pokansa hyppääjille.

Maahenkilön toiminnassa noudatetaan maahenkilön ohjetta. Pokanvanhin on velvollinen huolehtimaan, että maahenkilö on merkitty sekä pilotille, että maahenkilölle menevään pokalistaan.

Hyppykorkeudessa voidaan huonon näkyvyyden takia lentää korkeintaan kaksi linjaa. Tämän jälkeen on lähdettävä alaspäin. Mikäli olosuhteet muuten sallivat, voidaan kolmas linja lentää olosuhteiden parantuessa, esimerkiksi saavutettaessa pilvien pohjan korkeus. Pilvien läpi hypääminen valvomattomassa ilmatilassa on ehdottomasti kielletty. Uloshyppylinjalla tulee pysyä maahan katsomalla varmistumaan oikeasta uloshyppypaikasta ja vapaasta ilmatilasta.

Vauhditetut laskeutumiset (>90 asteen käännös) erotetaan tavallisista laskeutumisista joko ajassa tai paikassa. Minimivaatimus on joko nopealla korkeuden vähentämisellä tai selkeällä jarruilla odottamisella toteutettu normaalia huomattavasti suurempi korkeusporrastus.

Kerhon oppilasvarusteilla on ns. ”poraaminen” kokonaan kielletty. Maksimi täysliitokäännös on 180 astetta. Avauskorkeus oppilasvarusteilla on aina vähintään 1000 metriä.

KONEEN LASTAUS JA LENTOTOIMINTA

Liitteenä 2 on tiivistetyt lentokonekohtaiset toimintaohjeet. Lisäksi erikseen saatavilla on laajemmat konekohtaiset hyppylentotoimintaa käsittelevät ohjeet.

Koneen kuormaus suoritetaan aina platalla, myös lennettäessä ”back-to-back” -pokia. Kiitotien 09/27 lisäksi myös sen viereinen nurmialue on esimerkiksi purjekoneille soveltuva laskeutumisaikapaikka, joten kiitotien varressa tai rullaustiellä odottaminen on ehdottomasti kielletty.

Kone kierretään aina takakautta. Käynnissä olevan koneen siiven etupuolelle ei saa mennä. Pokan tulee konetta lähestyessään huolehtia myös sivullisten turvallisuudesta valvomalla, että kukaan ei kävele koneen vaara-alueelle. Konetta käynnistettäessä on yksi hyppääjä ulkona siiven takapuolella valvomassa, että potkuri on vapaa ja ketään ei ole vaara-alueella koneen etupuolella. Samalla katsotaan, ettei käynnistyksessä tapahdu mitään epänormaalia.

PAKKOTILANTEET JA VAARATILANTEET

Pakkotilanteissa pokanvanhin neuvottelee lentäjän kanssa toimenpiteistä ja ohjeistaa muut hyppääjät. Hätähyppyjä ei suoriteta alle 300 metrin korkeudesta. Pakkolaskussa pyritään vapaa liike saamaan minimiin nojaamalla lentosuuntaan ja ottamalla mahdollisuuksien mukaan tukea. Pakkolaskun jälkeen poistutaan turvalliselle etäisyydelle loukkaantuneita auttaen, ja valmistaudutaan opastamaan paikalle saapuvia auttajia. Ensiapuvarusteita on manifestissa ja Portterissa (kerhoauto). Raivauskalustoa ja alkusammutin ovat myös Portterissa.

Vaaratilanneilmoitukset tehdään noudattaen SIL ry:n toiminnallisia ohjeita. Vaaratilanneilmoituksista lähetetään aina kopio turvallisuuspäällikölle osoitteeseen turvallisuuspaal-likko@tamk.org.

LIITTEET

- Kartta sallituista maalialueista
- Konekohtaiset toimintaohjeiden tiivisteet (OH-CMT ja HA-YDN)
- Kopio SIL:n pokanvanhinta koskevasta ohjeistuksesta
- Erillisinä ohjeina:
 - Ohjeet Pirkkala-toiminnasta ja hyppäämisestä Rosendahlin rantaan
 - Toiminta onnettomuustilanteessa
 - Kriisitiedottaminen ja kriisiviestintä
 - Maahenkilön ohje
 - Konekohtaiset laajemmat tietopaketit (OH-CMT ja HA-YDN)

Maalialueet

Konekohtaisten toimintaohjeiden tiivistet (OH-CMT ja HA-YDN)

Toimintaohjeet hyppäjille hyppylennolla OH-CMT

Koneen kuormaus tapahtuu aina platalla. Kiitotien varteen ei mennä konetta vastaan.

Hyppäjät istuvat selkä menosuuntaan kahdessa kolmen hyppäjän jonossa mahdollisimman edessä

- Hyppäjät ovat koneessa selkä lentosuuntaan
- Alimmalta hyppylinjalta hyppävät voivat tarpeettoman koneessa liikkumisen välttämiseksi olla myös kasvot lentosuuntaan polvillaan
- Lentoonlähdessä hyppäjät nojaavat lentosuuntaan
- Nousun aikana lentäjän suostumuksella siirrytään hieman taaksepäin nousutehon parantamiseksi korkeuden ylittäessä 300 m.

Ennen lentoonlähtöä lentäjälle tulee kertoa ainakin linjojen määrä korkeuksineen, minkä paikan yli linja lennetään ja suunta, linjoittain 3-way ja suuremmat muodostelmat, erikoisuudet (esim. wingsuit, korkea avaus, tandem) sekä montako ryhmää yhteensä lähtee

Linjalle tullessa lentäjä ilmoittaa ”LINJALLA”

- Lupa avata ovi, tarkastaa linja/ulohyppypaikka, ilmatila, etäisyys edellisiin ja suorittaa ulohyppy
- Jokaisen hyppäjän velvollisuus on spotata.

Otettaessa uutta linjaa, hyppäjät ottavat etummaisat istumapaikat

- Saa olla polvillaan tai istuallaan

Tullessa koneella laskuun, hyppäjät ottavat etummaisat istumapaikat

- Istutaan selkä menosuuntaan
- ”Ykkösen paikalla” oleva oppilas voi olla kasvot menosuuntaan

Hyväksytty 7.4.2015

5/7

Toimintaohjeet hyppäjille hyppylennolla HA-YDN

Koneen kuormaus tapahtuu aina platalla. Kiitotien varteen ei mennä vastaan.

Hyppäjät istuvat selkä menosuuntaan kahdessa jonossa, kuusi hyppääjää oikealla ja neljä vasemmalla

- Oppilaita pudotettaessa voi oppilas tarpeen mukaan olla myös kasvot menosuuntaan
- Painavat hyppäjät pyritään sijoittamaan koneen etuosaan

Lentäjälle tulee kertoa 6-way ja suuremmat muodostelmat sekä montako ryhmää yhteensä lähtee

- Lentäjän vieressä istuvat kaksi etummaista hyppääjää poistuvat viimeisenä ja ovat paikoillaan mahdollisimman pitkään
- Koneen tyhjentyessä takaa siirrytään heti eteenpäin.
- Isoilla kuvilla täytetään ulos kiivettäessä etummaisina uloshyppypaikka ensin

Linjalle tullessa lentäjä ilmoittaa ”LINJALLA”

- Lupa avata ovi, tarkastaa linja/uloshyppypaikka, ilmatila, etäisyys edellisiin hyppääjiin ja suorittaa uloshyppy, jokaisen hyppääjän velvollisuus on spotata.

Otettaessa uutta linjaa, hyppäjät ottavat etummaiset istumapaikat

- Saa olla polvillaan tai istuallaan

Tullessa koneella laskuun, hyppäjät ottavat etummaiset istumapaikat

- Istutaan selkä menosuuntaan
- Oppilaat voivat olla kasvot menosuuntaan jos poka on täysi

Pokanvanhimman ohje (SIL Toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset 20.4.2014 mukaan)

Pokanvanhin

Jokaisella hyppylennolla edellytetään olevan konekuormasta vastaava, vähintään A-lisenssi-hyppääjä, jota kutsutaan pokanvanhimmaksi. Pokanvanhin vastaa pokansa toiminnasta kokonaisuudessaan. Oppilaita pudottava hyppymestari tai vapaapudotuskouluttaja toimii pokanvanhimpana. Mikäli kouluttaja poistuu koneesta ennen viimeistä linjaa, tulee pokaan olla nimetty pokanvanhin myös hyppylennon loppuajaksi.

Pokanvanhimman paikka lentokoneessa on oltava ennalta organisaatiossa sovittu tai siitä on sovittava ennen hyppylennolle lähtöä siten, että lentäjä ja kaikki pokan hyppääjät ovat tietoisia asiasta.

Pokanvanhimman tehtäviin kuuluu laskuvarjotoimintaa koskevien ohjeiden ja määräysten toteuttaminen ja valvominen oman pokansa osalta. Pokanvanhin vastaa sujuvasta ja turvallisesta hyppytoiminnasta oman pokansa osalta.

Tehtäviä ovat vähintään:

- hyppjärjestyksen määrittäminen
- ohjeiden antaminen lentäjälle ennen hyppylentoa ja lennon aikana
- vastaaminen pokasta koneen kuormauksen ja lennon aikana
- poikkeus- tai vaaratilanteessa keskustelu lentäjän kanssa ja ohjeiden anto hyppääjille.

Pokanvanhimman tehtävät ja vastuut sekä hänen paikkansa hyppykoneessa on organisaation annettava kirjallisen ohjeen muodossa sekä tiedotettava hyppääjille ja lentäjille. Ohje voi olla yhdistetty esimerkiksi lento- ja/tai hyppytoimintaa koskevaan ohjeeseen tai vastaavaan. Pokanvanhin tai lentäjä voi kieltää hyppäämisen pokassaan henkilöltä, joka ei noudata hyppytoimintaan liittyviä ohjeita ja määräyksiä.